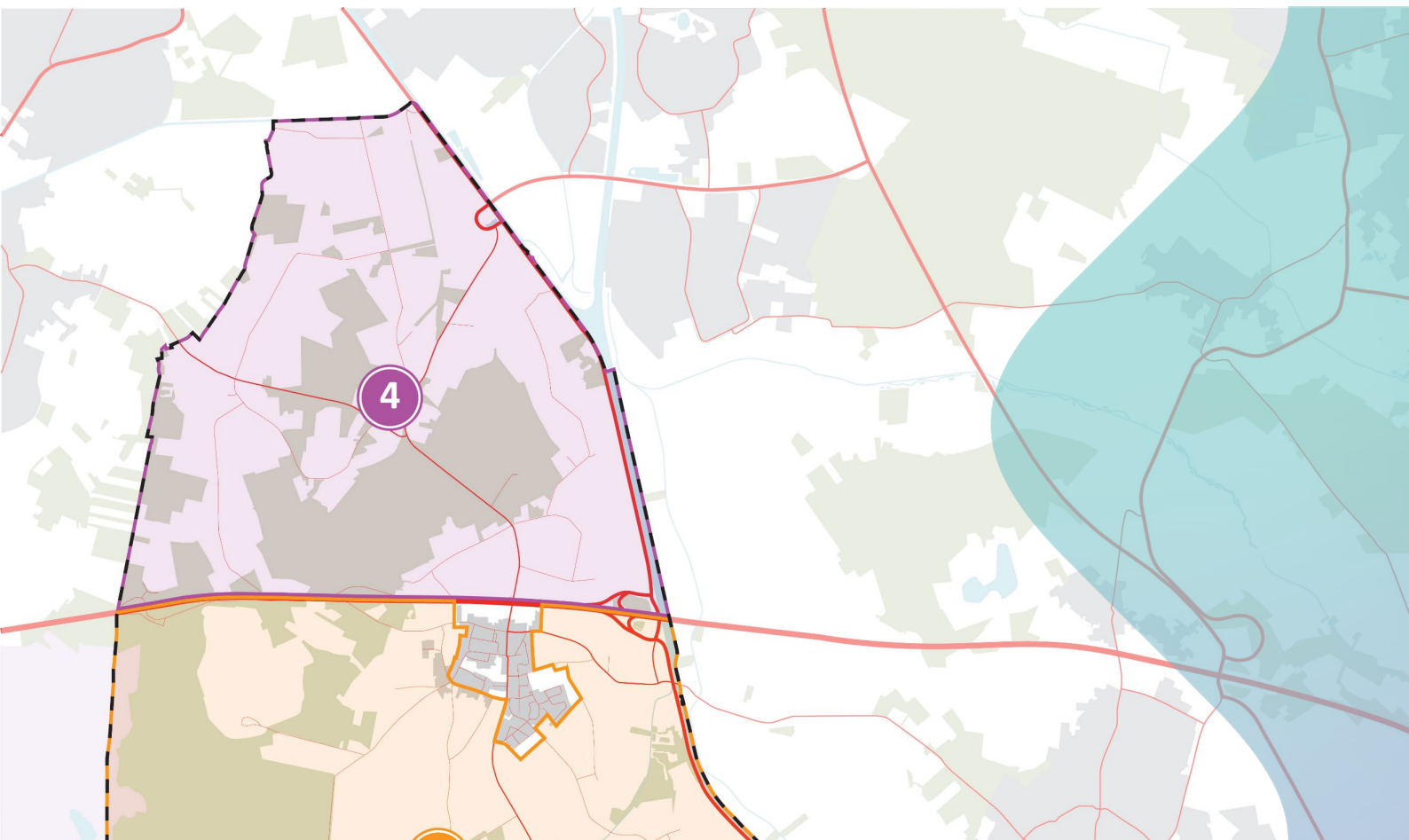

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

plan m.e.r. deelgebied 4 bestemmingsplan buitengebied gemeente Someren

25 augustus 2021

Kenmerk

R001-1281780DSG-V02-agv-NL

Verantwoording

Titel

Notitie Reikwijdte en Detailniveau
plan m.e.r. bestemmingsplan buitengebied gemeente Someren deelgebied
4

Opdrachtgever

Gemeente Someren

Projectnummer

1281780

Aantal pagina's

15

Datum

25 augustus 2021

Handtekening

Ontbreekt in verband met digitale verwerking.
Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv

Australiëlaan 5

Postbus 3015

3502 GA Utrecht

T +31 30 28 24 82 4

E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding bestemmingsplan Buitengebied Someren – deelgebied 4	4
1.2	Waarom een planm.e.r?	4
1.3	Doel en procedure planm.e.r.	5
1.4	Doel van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau	5
2	Het bestemmingsplan Buitengebied Someren - deelgebied 4	6
2.1	Het voornemen	6
3	Reikwijdte en detailniveau MER	12
3.1	Reikwijdte en het planMER	12
3.2	Detailniveau	12
3.3	Onderzoekssituaties	13
3.3.1	Referentiesituatie	13
3.3.2	Stikstofonderzoek: plan van aanpak	14
3.4	Wijze van effectwaardering	14
4	Vervolg	15

1 Inleiding

Het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Someren is de afgelopen jaren in verschillende etappes vernieuwd. Na de herziening van deelgebied 1 (2016), deelgebied 2 (2019) en deelgebied 3 (2020) gaat dit document over deelgebied 4. Voorliggende notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) is de eerste stap in deze m.e.r.¹. In de NRD staat aangegeven wat in het MER komt te staan en op welke wijze de effectbeschrijving vorm en inhoud krijgt.

1.1 Aanleiding bestemmingsplan Buitengebied Someren – deelgebied 4

Someren heeft een mooi en groot buitengebied. Het buitengebied verandert echter. De afgelopen decennia transformeerde het van een primair agrarisch gebied naar een gebied met een groeiende diversiteit aan functies. Deze tendens is mede de aanleiding om het beleid voor niet-agrarische functies (hierna ook: NAF-beleid²) te vernieuwen en om alle locaties in het buitengebied te controleren voor het handhavingsprogramma.

Een deel van het buitengebied is inmiddels gecontroleerd. Ook in deelgebied 4 zijn inmiddels controles geweest. De controle bestaat uit beoordelen of de feitelijke situatie overeenkomt met wat het bestemmingsplan toestaat. Hierbij komen verschillende knelpunten naar voren.

Voor elke strijdigheid bepaalt de gemeente of deze te legaliseren is. Indien legalisatie wel mogelijk is, volgt een legalisatietraject, meestal in de vorm van een herziening van het bestemmingsplan. Wanneer legalisatie niet mogelijk blijkt, volgt een handhavingstraject om de strijdige situatie te beëindigen.

Het is efficiënt en overzichtelijk al deze herzieningen samen te voegen in één bestemmingsplan. Door naast deze herzieningen alle overige locaties (waar geen strijdigheden voorkomen) en omliggende gebieden ook mee te nemen, creëert Someren één actueel bestemmingsplan voor deelgebied 4.

1.2 Waarom een planm.e.r.?

Het nieuwe bestemmingsplan voor deelgebied 4 van het buitengebied Someren is planm.e.r.-plichtig om de volgende redenen:

1. Het bestemmingsplan voor deelgebied 4 vormt het kader voor eventuele Besluitm.e.r. (beoordelings)plichtige activiteiten (bijvoorbeeld uitbreidingen van veehouderijen). In dat geval geldt vanuit het Besluitm.e.r., onderdeel D, categorie 14 dat voor het kaderstellende plan een planMER opgesteld dient te worden

¹ MER (met hoofdletters) betreft het milieueffectrapport, terwijl m.e.r. (met kleine letters) de milieueffectprocedure betreft

² Het NAF-beleid is inmiddels van kracht, voorafgaand aan het bestemmingsplan voor deelgebied 3

2. Het is niet uitgesloten dat het nieuwe bestemmingsplan significant negatieve effecten veroorzaakt op nabijgelegen Natura2000-gebieden. Daarom moet conform de Wet Natuurbescherming een Passende beoordeling opgesteld worden. Ook voor die situatie geldt de planm.e.r.-plicht bij het nieuwe bestemmingsplan

1.3 Doel en procedure planm.e.r.

Milieueffectrapportage (m.e.r.) is juridisch vastgelegd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. Doel van een planMER is het inbrengen en laten meewegen van milieuoverwegingen in de besluitvorming rondom ruimtelijke ontwikkelingen. In dit geval gaat het om de vernieuwing van een bestemmingsplan. Uitgangspunt is dat het planMER tenminste inzicht geeft in de maximaal optredende milieugevolgen. Daarbij beschrijft het planMER maatregelen hoe eventuele negatieve effecten in te perken of voorkomen.

De planm.e.r. is een uitgelezen instrument om duidelijk te krijgen waar verschillende ontwikkelingen naast elkaar onmogelijk zijn (vanwege bijvoorbeeld harde wettelijke normen). Met de planm.e.r. stelt het gemeentebestuur daarnaast vast waar ontwikkelingen duurzaam en zonder knelpunten kunnen bestaan. Dit inzicht biedt de gemeente de mogelijkheid 'bestemmingsplantechnisch' aan de knoppen te draaien door eventuele planregels op te stellen om ongewenste negatieve effecten te voorkomen.

De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de procedure die moet worden doorlopen voor het betreffende plan of besluit (in dit geval het bestemmingsplan buitengebied voor deelgebied 4), de zogenoemde 'moederprocedure'. Met de voorliggende NRD worden overlegpartners en bestuursorganen geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER. De Notitie reikwijdte en detailniveau wordt ook ter inzage gelegd. Het planMER wordt vervolgens gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan formeel in procedure gebracht. In het bestemmingplan moet gemotiveerd staan hoe in het ruimtelijk plan is omgegaan met de resultaten en conclusies uit het planMER.

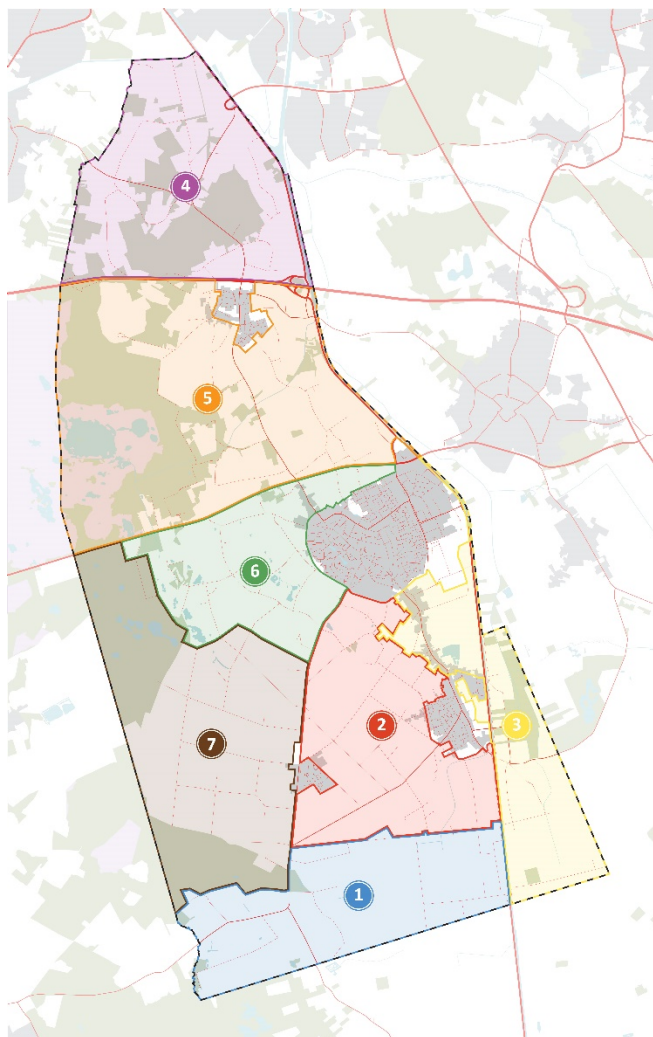
1.4 Doel van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) vormt de eerste stap in de planm.e.r.-procedure. Deze NRD geeft inzicht in de reikwijdte en het detailniveau van het planMER en de onderzoeksopzet. Door publicatie van deze NRD krijgt eenieder de gelegenheid zienswijzen te geven op de onderzoeksopzet. Gelijktijdig worden diverse betrokken bestuursorganen geïnformeerd en geraadpleegd over de NRD. Tot slot wordt deze NRD door de Commissie voor de m.e.r. gebruikt als onderdeel van het definitieve advies (toetsingsadvies) over het planMER. De NRD wordt niet apart getoetst door de Commissie voor de m.e.r.

2 Het bestemmingsplan Buitengebied Someren - deelgebied 4

2.1 Het voornemen

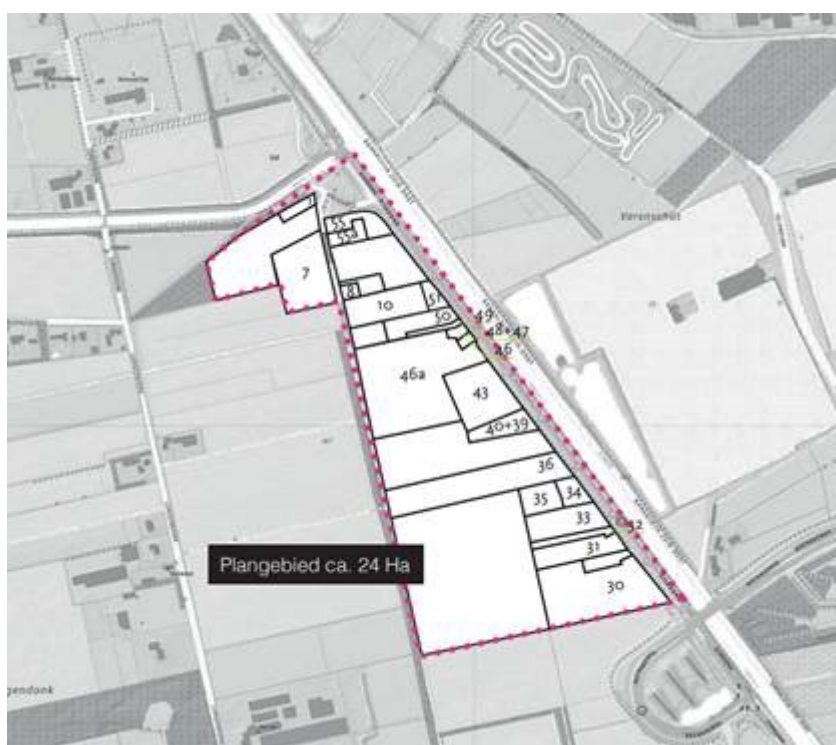
Deelgebied 4 maakt deel uit van het buitengebied van de Gemeente Someren. Het buitengebied is onderverdeeld in 7 deelgebieden. Deze staan in figuur 2.1 schematisch weergegeven.

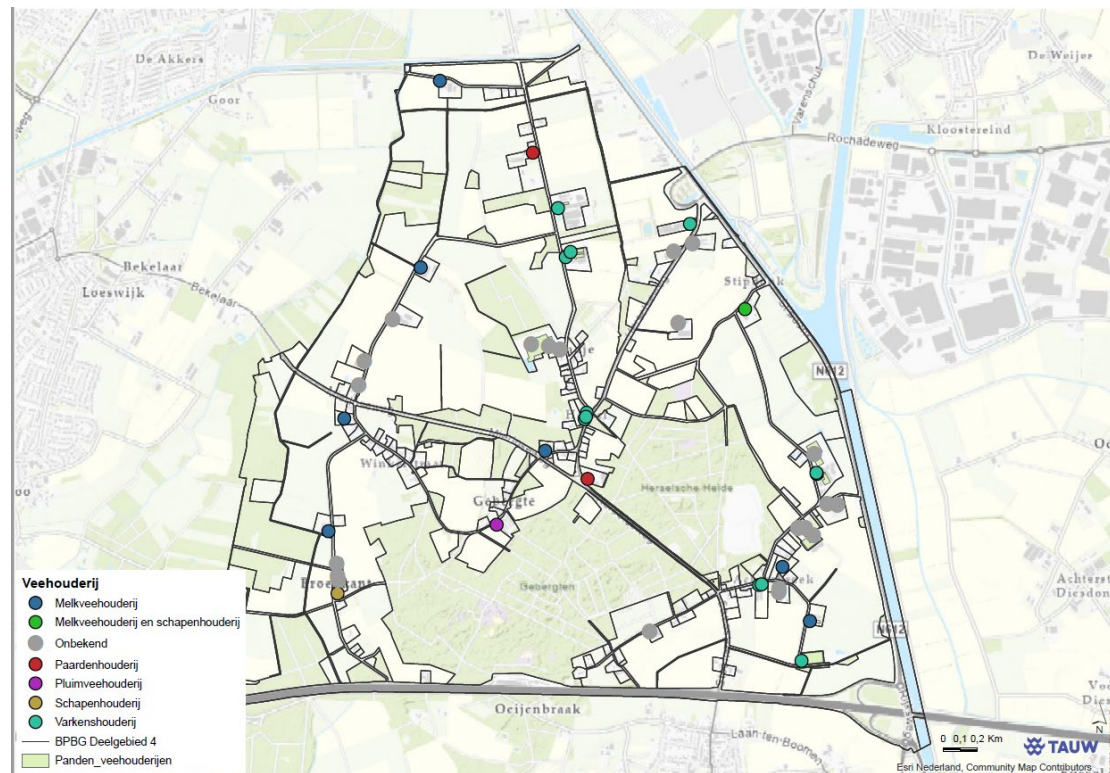
Figuur 2.1 Buitengebied Someren deelgebieden

Deelgebied 4 van het bestemmingsplan buitengebied Someren is gelegen rondom Lierop, Stipdonk en tussen de Zuid-Willemsvaart en de A67. Zie figuur 2.1 tot en met 2.3.

Opgemerkt wordt dat het buurtschap Stipdonk geen onderdeel uitmaakt van het plangebied voor deelgebied 4. Voor dit deel van de gemeente wordt namelijk separaat een visie opgesteld. Stipdonk ligt in het noorden van Lierop aan de Willemsvaart (zie figuur 2.2). In verband met de visie Stipdonk is op 13 juli 2021 door het college besloten het betreffende gebied niet mee te nemen in de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied voor deelgebied 4. Het is namelijk onwenselijk om te beoordelen welke ontwikkelingen toe te staan en welke legalisatiemogelijkheden te bieden, voordat er duidelijkheid is over wat de toekomst van het gebied gaat zijn. Het vigerende bestemmingsplan blijft daarom voorlopig in stand. Nieuwe initiatieven die passen binnen het huidige beleid kunnen gewoon doorgang vinden.

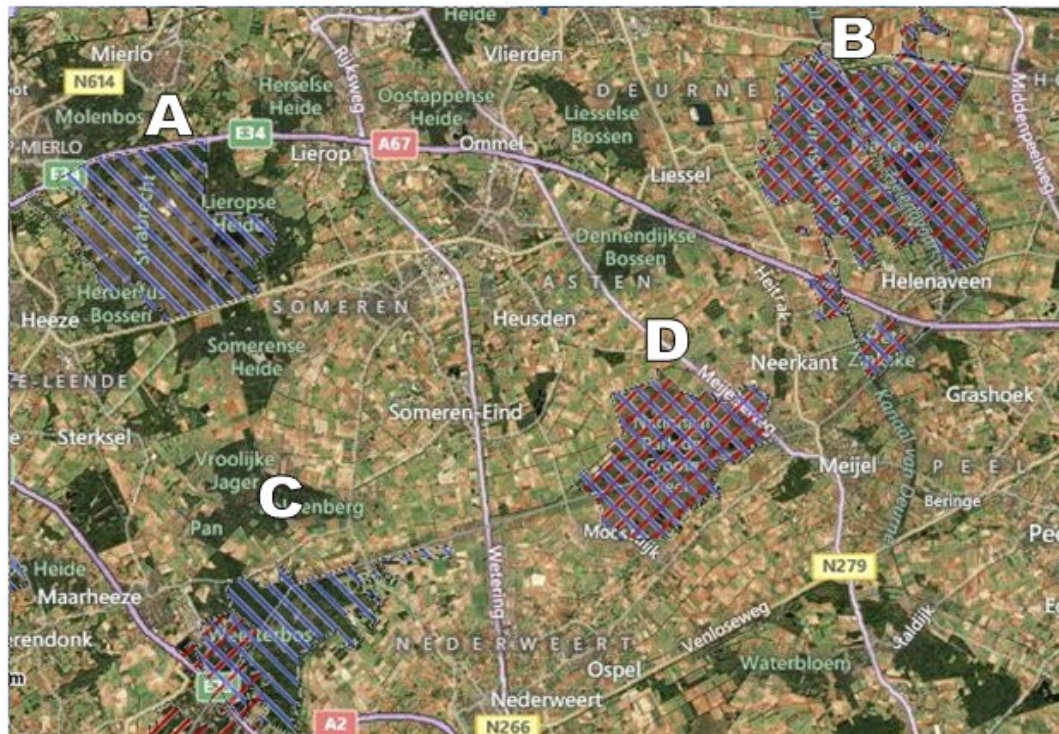
Figuur 2.2 Ligging van plangebied "Visie Stipdonk"

Figuur 2.3 Plangebied Bestemmingsplan Buitengebied Someren – deelgebied 4 (ligging van de veehouderijen in het plangebied)

In het deelgebied 4 van het bestemmingsplan buitengebied gelden nu de volgende bestemmingen: Wonen, Wonen – Buitengebied, Agrarisch bedrijf, Bedrijf, Bedrijf niet agrarisch verwant, Verkeer, Bos, Maatschappelijk, Recreatie, Agrarisch met Waarden, Landschappelijke waarden [AW-LW], Bedrijf- Nutsvoorziening en Sport. De agrarische bestemming is in dit gebied sterk vertegenwoordigd. De woon- en bedrijfsbestemmingen liggen verspreid over het deelgebied.

Nabij het plangebied zijn vier grote Natura2000-gebieden gelegen. Deze staan afgebeeld in figuur 2.4.

Figuur 2.4 Natura2000-gebieden rondom de gemeente Someren (Bron: EU Natura 2000 viewer)

Legenda (behorend bij figuur 2.4):

A - Strabrechtse Heide & Beuven

B - Deurnsche Peel & Mariapeel

C - Weerter- en Budelerbergen & Ringselven

D - Groote Peel

De belangrijkste agrarische en recreatieve ontwikkelingen die het bestemmingsplan Buitengebied Someren - deelgebied 4 mogelijk maakt, staan hieronder puntsgewijs vermeld.

Bestaand bouwvlak

In de Interim Verordening Ruimte betekent 'bestaand oppervlakte van gebouwen' binnen 'Beperkingen veehouderij' de gebouwen die op 21 september 2013 legaal aanwezig of in uitvoering zijn óf alles dat gebouwd mag worden conform een vóór 21 september 2013 verleende omgevingsvergunning. Ten aanzien van het landelijk gebied houdt dit het volgende in: als dierenverblijf geldt hetgeen gebruikt mag worden voor het houden van landbouwhuisdieren krachtens een omgevingsvergunning milieu, omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) of melding Activiteitenbesluit milieubeheer.

Uitbreidingen

Het bestemmingsplan bevat geen wijzigingsbevoegdheden voor vergroting of vormverandering voor bouwvlakken die zijn bestemd als agrarisch bedrijf.

Overig

- In het bestemmingsplan zijn kleinschalige recreatieve ontwikkelingen voor woningen en agrarische bedrijven via een afwijkingsbevoegdheid mogelijk, zoals een minicamping tot 25 kampeermiddelen
- Mestbewerking bij agrarische bedrijven is toegestaan indien de mest afkomstig is van het eigen bedrijf en mits dit vanuit het oogpunt van leefklimaat waaronder volksgezondheid, milieu en landschap inpasbaar is

De relevante beleidskaders worden beschreven in het MER. Het gaat dan vooral om:

- Verordening ruimte 2014 (Provincie Noord-Brabant), actualisatie 2017.
- Interim omgevingsverordening 22 februari 2020.
- Ontwerp Omgevingsverordening 23 maart 2021
- Wet natuurbescherming
- Besluit emissiearme huisvesting
- Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering)
- Dierenwelzijnswetgeving
- Wet geurhinder en veehouderij 2013
- Wet Luchtkwaliteit
- Gemeentelijke geurverordening
- Structuurvisie Someren 2028
- Nota Archeologiebeleid
- Beeldkwaliteitsplan Buitengebied 2011
- Nota Geluidbeleid 2021
- Beleidsvisie Toerisme en Recreatie 2010
- Beleid voor niet-agrarische functies in het buitengebied en maatregelen ter stimulering van de sloop van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen 2018
- Invoeren Sloopleening en Sloopbanken 2016
- Beleidsnota Noodwoningen 2018
- Beleid teelt-ondersteunende voorzieningen 2018
- Beleid huisvesting arbeidsmigranten 2020
- Landschapsinvesteringsregeling Gemeente Someren 2020

Vanwege het belang van de Interim Verordening Ruimte wordt de inhoud van dit beleidsstuk hieronder kort toegelicht.

Interim omgevingsverordening 22 februari 2020

De Verordening ruimte 2014, actualisatie 2017 stelt eisen aan door de gemeenten in Noord-Brabant op te stellen bestemmingsplannen en andere planologische maatregelen. Op 25 oktober 2019 hebben Provinciale Staten de Interim omgevingsverordening vastgesteld. De Interim omgevingsverordening is op 22 februari 2020 in werking getreden. De Interim omgevingsverordening voegt bestaande regels uit 6 verordeningen samen.

De regels zijn eenvoudiger opgeschreven en omgezet naar een nieuw digitaal systeem, met een meer gebruiksvriendelijke opbouw. De Interim omgevingsverordening is beleidsneutraal van karakter. Dat betekent dat er geen nieuwe beleidswijzigingen zijn doorgevoerd, behalve als deze voortvloeien uit vastgesteld beleid, zoals de omgevingsvisie. In principe zijn de huidige regels gehandhaafd met het huidige beschermingsniveau.

Voor het versnellen van de transitie van de veehouderij zijn diverse wijzigingen doorgevoerd. De wijzigingen hebben betrekking op:

- Mestbeleid: Uitgangspunt van beleid is dat mestbewerking voor niet ter plaatse geproduceerde mest plaatsvindt op daartoe geschikte bedrijventerreinen. De verordening kent onder voorwaarden twee uitzonderingen op deze regel:
 - Staldering: Om een regionale concentratie van de veestapel tegen te gaan, wordt in Midden- en Oost Brabant het zogenaamde stalderen ingevoerd. Hiertoe zijn er zes stalderingsgebieden in de verordening begrensd. Bij ontwikkelingen die leiden tot een toename van de oppervlakte dierenverblijf binnen het stalderingsgebied, moet er elders dierenverblijf verdwijnen
 - Tijdelijk moratorium voor geitenhouderijen: Uit aanvullend onderzoek Volksgezondheid Veehouderij en Omwonenden blijkt dat er in de nabijheid van geitenhouderijen een verhoogd risico aanwezig is op longontsteking. Omdat op dit moment niet duidelijk is waardoor dit wordt veroorzaakt, kunnen geitenbedrijven geen maatregelen treffen die het risico verminderen. Vanuit voorzorg hebben Provinciale Staten daarom besloten tijdelijk een stop te zetten op de ontwikkeling van geitenhouderijen, totdat verder onderzoek is uitgevoerd

3 Reikwijdte en detailniveau MER

In dit hoofdstuk staat de reikwijdte en het detailniveau van het MER beschreven. De verschillende milieuaspecten en de bijbehorende toetsingscriteria worden toegelicht. Naast dat het thema stikstof een belangrijk aandachtspunt is, zullen in het MER ook de aspecten natuur, landschap en cultuurhistorie de juiste aandacht krijgen.

3.1 Reikwijdte en het planMER

De reikwijdte van het planMER volgt feitelijk uit de grenzen van het nieuwe bestemmingsplan voor deelgebied 4 van het buitengebied Someren. Dit noemen we het plangebied (zie figuur 2.1). De mogelijke effecten zullen in dit geval voornamelijk optreden buiten het plangebied. Het gaat dan om effecten op landschap, cultuurhistorie, geurniveaus, luchtkwaliteit en vooral Natura2000-gebieden en gebieden behorend tot de Ecologische Hoofdstructuur (stikstof). Het gebied waarbinnen effecten kunnen optreden, vormt de fysieke reikwijdte van het planMER.

3.2 Detailniveau

Het detailniveau van het planMER sluit aan bij het detailniveau van het plan: het nieuwe bestemmingsplan voor deelgebied 4 van het buitengebied Someren. Dat betekent dat effecten veelal op hoofdlijnen in beeld worden gebracht, dit vanwege het karakter van het plan. De effecten van veehouderij op Natura2000-gebieden worden wel gedetailleerd in beeld gebracht. Rekenresultaten helpen hierbij (output rekenmodule Aeries). De overige thema's worden (semi) kwalitatief beschouwd.

In onderstaande tabel 3.1 staan de te beschouwen thema's, de bijbehorende beoordelingsaspecten en -criteria weergegeven.

Tabel 3.1 De thema's die worden beschouwd inclusief de beoordelingscriteria

Relevante te beschouwen aspecten ³	Beoordelingscriteria
Natuur	Aantasting en of kwaliteitsimpuls Natura2000-gebieden (als dat zich voordoet), Nationaal Natuurnetwerk en soorten
Landschap	Aantasting/versterking landschappelijke waarden. Toetsingscriteria worden onder meer ontleend aan bestaande bronnen over het landschap en ruimtelijke kwaliteit
Cultuurhistorie / archeologie	Aantasting/kwaliteit behoud waardevolle cultuurhistorische elementen, respecteren archeologische verwachting

³ Getoetst zal worden aan de (indien beschikbare) aanwezige beleidsdocumenten en daarin vervatte doelen en aan bestaande wet- en regelgeving per aspect

Relevante te beschouwen aspecten ³	Beoordelingscriteria
Water en bodem	Aantasting/verduurzaming waterstructuren, ontstaan knelpunten/oplossingen waterhuishouding
Woon- en leefmilieu	Verslechtering en verbetering niveaus geluid, geur, luchtkwaliteit
Verkeer	Knelpunten binnen verkeersstructuur, onderscheid in (recreatieve en agrarische) verkeersstromen
Gezondheid	Gevolgen uitvoering bestemmingsplan voor luchtkwaliteit, geur, geluid en zoönosen ⁴ , bezien vanuit gezondheidsperspectief Gezondheidsbevordering, bijdrage plan aan doelstellingen m.b.t gezondheidsbevordering (kwalitatieve beoordeling) mede op basis van informatie van de gemeente of regio (bijvoorbeeld doelstellingen van de GGD.
Klimaat en duurzaamheid	Robuustheid plan voor klimaatverandering Bijdrage plan aan duurzaamheidsdoelstellingen (kwalitatieve beoordeling) mede op basis van informatie van de gemeente (bijvoorbeeld de gemeentelijke klimaatstresstest)
Energie	Bijdrage plan aan energieambitie van de gemeente

3.3 Onderzoekssituaties

Om de ontwikkelruimte voor de agrarische bedrijven te bepalen, zal in het MER de milieugebruiksruimte berekend worden volgens de systematiek die Commissie voor de m.e.r. aanbeveelt.

3.3.1 Referentiesituatie

In het MER worden de eisen uit de Natuurbeschermingswet en Wet milieubeheer aangehouden. Voor de effectbeschouwingen worden zogenaamde referentiesituaties gebruikt. Deze referentiesituaties verschillen voor de twee wettelijke kaders.

De referentiesituatie voor de Natuurbeschermingswet is het huidige, feitelijke gebruik. Deze gegevens staan in de digitale provinciale database, het Bestand Veehouderij Bedrijven. De referentiesituatie die in het MER van belang is, is de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling bestaat uit vigerende bestemmingsplannen, trends en vastgesteld beleid. De autonome ontwikkeling gaat specifiek over toekomstige ontwikkelingen waarvan zeker is dat ze binnen en buiten het plangebied gaan plaatsvinden.

⁴ Een zoönose is een ziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen, denk aan Q-koorts of MRSA

Dit zijn bijvoorbeeld bestemde en vergunde activiteiten en generieke, plan- overstijgende ontwikkelingen zoals normen die voortvloeien uit het Besluit Huisvesting (voor veehouderijbedrijven) of het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.

3.3.2 Stikstofonderzoek: plan van aanpak

In het MER wordt een zogenaamde worstcase voor stikstofeffecten beschreven. Dit betekent dat onderzocht wordt wat een maximale invulling van de bestemmingsplanmogelijkheden betekent voor in ieder geval de veehouderij. Met een aantal doelgerichte gebruiksregels wordt indien nodig een toename van de stikstofuitstoot vanuit het plangebied voorkomen. Dit is nodig om de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aan te tonen. De gemeente Someren verkent voor het nieuwe bestemmingsplan verschillende oplossingsrichtingen

In de planm.e.r. worden de milieugevolgen van die oplossingsrichtingen (scenario's, alternatieven) verder onderzocht. Op dit moment zijn deze nog niet exact bekend. De uit te voeren berekeningen zullen hier duidelijkheid over geven.

De referentiesituatie wordt sowieso onderzocht. De feitelijke legale situatie op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan per veehouder is hierbij het uitgangspunt. Dit is een verplichte stap binnen milieueffectrapporten voor bestemmingsplannen buitengebied. Ook zal de 'worstcase' worden bepaald. Hierbij wordt de emissie berekend die hoort bij een maximale invulling van de ontwikkelmogelijkheden van het bestemmingsplan voor Deelgebied 4 Buitengebied. Ten slotte zal in elk geval een scenario worden onderzocht waarbij de bouwblokken uit het bestemmingsplan 'Buitengebied Someren 2014' gelegen in Deelgebied 4 volledig worden volgebouwd.

3.4 Wijze van effectwaardering

De te verwachte effecten worden in tabellen gewaardeerd (gescoord). Hierbij worden de volgende waarderingen onderscheiden:

Tabel 3.2 Effectwaardering

Symbool	Betekenis
-	Negatief effect
0/-	Licht negatief effect
0	Geen effect (neutraal)
0/+	Licht positief effect
+	Positief effect

4 Vervolg

Met de voorliggende Notitie reikwijdte en detailniveau worden overlegpartners en bestuursorganen geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER. Onderdeel van het planMER is een overzicht van de reacties op de voorliggende Notitie reikwijdte en detailniveau en de wijze waarop hiermee is omgegaan.

Vervolgprocedure m.e.r.

Het planMER wordt samen met het ontwerpbestemmingsplan formeel in procedure gebracht. Daarmee is de planm.e.r.-procedure afgerond. In het vervolg van de procedure vormt het planMER een bijlage bij het bestemmingsplan. Conform de eisen uit het Besluit milieueffectrapportage staat in het bestemmingsplan een onderbouwing van hoe in het plan wordt omgegaan met de resultaten en conclusies uit het planMER. Mogelijk leiden de resultaten uit het planMER en de passende beoordeling op onderdelen tot aanpassing van de bestemmingsregeling.